

Vuk'uzenzele

Produced by Government Communications (GCIS)

Afrikaans/English

| Februarie 2017 Edition 2

Transforming the education sector

GOVERNMENT IS SET on improving the education sector to ensure that children get quality education in order to live a better life.

Government strives to provide quality education to all South African learners so that the country can win the fight against unemployment, poverty and inequality.

More Matshediso

President Jacob Zuma says the South African government will always prioritise education because it is only through quality education that the country can win the fight against unemployment, poverty and inequality.

The President was speaking at the three-day Basic Education Sector Lekgotla held in Pretoria recently.

The Lekgotla was aimed at aligning the sector's plans with the National Development Plan (NDP). The 2017 Lekgotla is also a platform for role players in the basic education sector to address issues that include the learn-

er dropout rate and grade repetition.

Representatives from the Basic Education Ministry, MECs from across the country, heads of department from provincial education departments, district directors and other stakeholders came together under one roof to share ideas on improving the sector.

President Zuma said education is the primary weapon in the struggle for economic transformation and in the quest for a better life for all, especially the poor.

"It is for this reason that education gets the biggest slice of the national budget. Education is the ladder out of poverty and economic stagnation."

President Zuma highlighted progress made in education over the past 22 years.

"We have made progress towards universal coverage of school-going children. We have made progress in the introduction of Early Childhood Development.

"We have progressively worked towards eliminating mud schools and inappropriate school structures, replacing them with state-of-the-art buildings, especially in historically neglected areas.

"We have also expanded access to free education for children from poor households. No child must be denied basic education because their parents are poor or deceased," said the President.

> Cont. page 2

Post-matric opportunities for potential artisans

Page 6

No more queues for chronic medication

Page 7

ALSO AVAILABLE ON:

@VukuzenzeleNews
f Vuk'uzenzele

Websites: www.gcis.gov.za
www.vukuzenzele.gov.za
E-mail: vukuzenzele@gcis.gov.za
Tel: (+27) 12 473 0089

Free Copy

STATE OF THE NATION ADDRESS

Read all about the State of the Nation Address in the upcoming March Edition.

Together we move South Africa forward

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NDP

Swart, vroulike dokter maak geskiedenis

'N JONG DOKTER IN KwaZulu-Natal herskryf die geskiedenis en genees mense holisties.

Thandeka Ngobese

Die jeugdige dr Pretty Mkhize (33) het in Umbilo, KwaZulu-Natal, geskiedenis gemaak deur die eerste swart, vroulike dokter te word om 'n homeopatie-praktyk in die omgewing te begin.

Homeopatie is die beoefening van medisyne wat 'n holistiese, natuurlike benadering tot die behandeling van siektes behels. Die medisyne wat in homeopatie gebruik word, is afkomstig van groente-, minerale- en dierbronne.

Dr Mkhize het aan *Vuk'uzenzele* vertel dat sy aanvanklik 'n algemene praktisyn wou word, maar omdat sy te laat aansoek gedoen het, het sy nie toelating tot die mediese skool gekry nie.

"Ek het toe besluit om

Dr Pretty Mkhize is die eerste swart, vroulike dokter wat 'n homeopatie-praktyk in KwaZulu-Natal open.

homeopatie te studeer. Nadat ek ses jaar lank aan die Durban Universiteit van

Tegnologie studeer het, het ek as 'n homeopaat gegradeer en my droom om 'n dokter te

word bewaarheid."

Hierná het sy haar praktyk in Umbilo geopen.

Dr Mkhize sê die meeste van haar pasiënte is mense wat met MIV, diabetes en kanker leef en wat met tradisionele behandeling vir hul siektes begin het, maar newe-effekte ervaar.

"Ons medisyne fokus nie net op die gediagnoseerde siekte nie, maar genees ook die hele liggaam verstandelik en geestelik."

"Die medisyne wat ek vir my pasiënte gee, is natuurlik en bots nie met hul chroniese medikasie nie. Ons medisyne fokus nie net op die gediagnoseerde siekte nie, maar genees ook die hele liggaam verstandelik

en geestelik," sê sy.

Dr Mkhize sê selfs al het sy nie by die mediese skool studeer nie, het sy nadat sy haar graad behaal het, vir eerstejaar mediese studente aan die Nelson R Mandela Mediese Skool begin klasgee.

"Ek het vir mediese studente klas gegee omdat ek 'n dokter is. Party mense verstaan nie hoe ons werk nie. Ons werk soos enige ander dokter. Ons doen bloedtoetse en laat pasiënte opneem indien nodig. As ek pasiënte na spesialiste moet verwys, doen ek dit," verduidelik sy.

Dr Mkhize skryf haar sukses toe aan harde werk en die feit dat sy 'n doelwit gehad het.

"Dit is altyd goed om te weet wat jy wil hê, sodat jy jou lewe kan beplan. My ouers het my geleer dat 'n mens enige doelwit kan bereik as jy regtig wil," sê sy. ■

Die einde van toustaan vir chroniese medisyne

NOORDWES se Departement van Gesondheid het 'n vennootskap met die privaat sektor gesluit om dit vir pasiënte makliker te maak om hul chroniese medisyne te kry.

Albert Pule

Pasiënte in Noordwes wat op chroniese medikasie is, kan nou hul medisyne by enige Medirite-apteek, wat in Shoprite-winkels geleë is, asook by Clicks-apteke in die provinsie gaan afhaal.

Dit is moontlik gemaak deur die Gesentraliseerde Medikasieresetting en -verspreidingsmodel (CCMDD), wat deur Noordwes se Departement van Gesondheid van stapel gestuur is.

Die departementele woordvoerder, Tebogo Lekgethwane, sê die CCMDD-model sal lang ry by hospitale en klinieke verkort en koste besnoei vir pasiënte wat lang afstande moet reis om hul medisyne te kry.

"Pasiënte sal nie meer by gesondheidsfasilitete moet toustaan vir hul chroniese medisyne nie. Hulle kan nou

kry.

"Die model is een van talle innoverende idees wat daarop gemik is om toegang tot chroniese medisyne en die gehalte van gesondheidsorg en dienslewering te verbeter. Die gebruik van hierdie afhaalpunte sal ook help om openbare gesondheidsfasilitete en gesondheidsorgwerskers se werkloading te verlig en om dit makliker te maak vir pasiënte."

"Pasiënte hoof nie meer by gesondheidsfasilitete tou te staan om hul chroniese medisyne te kry nie."

Pasiënte wat nie in staat is om hul medisyne self te gaan haal nie, kan iemand nomineer om dit namens hulle te doen.

"Elke pasiënt het die opsie om familielede te nomineer

en te registreer om hul medikasie namens hulle af te haal."

Volgens die departement het die model tot dusver positiewe resultate getoon.

"Sowat 80 000 pasiënte in die provinsie is op die CCMDD-model ingeskryf waarvan altesaam 29 840, in die Bojanala Platinumdistrik is."

Die model is aanvanklik in

2014 in die Dr Kenneth Kaunda-distrik (NHI-loodsterrein) bekend gestel. "Altesaam

26 531 mense in dié distrik is vir die program geregistreer en omdat dit so suksesvol hier is, brei die provinsie dit ook na ander distrikte uit."

Pasiënte wat hul medisyne by 'n gerieflike plek wil afhaal, moet egter eers by 'n gesondheidsorgfasilitet

registreer.

"Sodra die registrasieproses voltooi is, sal pasiënte 'n SMS ontvang wat hulle laat weet dat hul medisyne by die gekose afhaalpunt beskikbaar is. Pasiënte moet elke ses maande teruggaan na die gesondheidsorgfasilitet vir 'n ondersoek en 'n nuwe voorskrif," verduidelik die departement. ■

Staan saam teen misdaad

'N NUWE POLISIEDISTRIK vir die Ekurhuleni Metropolitaanse Munisipaliteit sal die gaping tussen die gemeenskap, die SA Polisiediens en die Ekurhuleni Metropolitaanse Polisiedepartement oorbrug.

Nonkululeko Mathebula

Inwoners van Zonkizwe in Ekurhuleni, oos van Johannesburg, sal voortaan nie meer verhoef te loop na hul naaste polisiestasie nie. Hulle gaan nou 24 uur per dag toegang tot polisiedienste hê.

Die Ekurhuleni Metropolitaanse Munisipaliteit het 'n nuwe multimiljoenrand-metropolisiedistrik gevestig ter versterking van sy pogings om misdaad en maatskaplike eeuwels te beveg en om die verhouding tussen Ekurhuleni se metropolisie, die SA Polisiediens en die gemeenskap te verbeter.

Woordvoerder vir Ekurhuleni, Themba Radebe, sê die fasilitet ter waarde van R20 miljoen, sal 'n veiliger gemeenskap vir almal skep.

"Ons uiteindelike doelwit is om die stryd teen misdaad tot binne-in ons gemeenskappe te neem en dit uiters moeilik te maak vir misdadigers om

misdaad te pleeg. Ons wil ook mense wat munisipale verordeninge verontgaam vasvat en ons kan dit slegs met behulp van ons gemeenskappe doen."

Hoewel Ekurhuleni se verkeersbeamptes, wat in die polisiedistrik gebaseer sal wees, op misdaad sal reageer, sal hulle nie die polisie se funksies oorneem nie; hulle

"Die fasilitet ter waarde van R20 miljoen sal 'n veiliger gemeenskap vir almal skep."

sal bloot dienslewering aanvul.

Tydens sy toespraak by die bekendstelling van die nuwe polisiedistrik het die LUR vir Gemeenskapsveiligheid, raadslid Vivian Chauke, gesê die nuwe polisiedistrik is 'n stap nader aan 'n oorwinning teen misdaad. Hy het mense wat nie die munisipale verordeninge

Die Ekurhuleni Metropolitaanse Polisiedistrik sal verseker dat die SA Polisiediens, die gemeenskap en die Ekurhuleni Metropolitaanse Polisiediens saam misdaad beveg.

nakom nie gewaarsku om dit voortaan te doen.

"Ons belangrikste pligte is nie net om te verseker dat wet en orde gehandhaaf word nie, maar ook om vertroue by ons mense te kweek oor die veiligheid- en sekuriteitsingrypings wat ons ingestel het.

"Ons wil ook die polisiedistrik gebruik om die gaping tussen die gemeenskappe en wetstoepassers te oorbrug en ons is vol vertroue dat ons pogings vrugte sal afwerp," sê Chauke.

Plaaslike inwoner, pastoor Paul Sikhosana van Palm Ridge Uitbreiding 5, het die inisiatief

verwelkom en reken dat dit 'n groot bydrae sal lewer om die gemeenskap te help.

"Vóór hierdie polisiedistrik het ons misdaad by die Edenpark-polisiestasie aangemeld. Ons is regtig bly dat ons nie meer so ver hoef te loop om hulp te kry nie," sê hy. ▀

KZN youth get connected

YOUNG PEOPLE living in KwaZulu-Natal stand to benefit from a recently-launched multi-million rand WiFi service project.

Thandeka Ngobese

A R30 million free WiFi service will be launched across the eThekwini Municipality, including townships and rural areas.

The data limit will begin at 250 megabytes a day per device, in the pilot phase.

Mayor Zandile Gumede said the project will be rolled out in phases. The pilot phase includes the laying of fibre optic cable, with the City having rolled out over 1 500 kilometres of fibre optic cables to date.

"This has enabled the City to connect all public facilities and to provide free WiFi in all municipal libraries. We expect to launch free WiFi in major townships,

rural areas and areas around universities or where there is a high concentration of students," she said.

The City also plans to set up 750 WiFi access points within the next three years.

"We believe this will help young people to search for jobs online and will help school children with their school work."

Thokozani Zulu (27) said this is a great initiative.

"Most young people in the townships are unemployed and they need Internet access to seek jobs online. Almost everything is done digitally nowadays and other people could even benefit from this; they could start their own online businesses and market themselves," he said.

Zimisele Ndlovu (33) said

young people need to be able to access the Internet wherever they are.

"We believe this will help young people to search for jobs online and will help school children with their school work"

"Digital life has made life easier for everyone but accessing Internet in the townships is a mission. Sometimes I have to come all the way to the library to get connected and do my university work. It would be great to have WiFi hotspots on every corner of the township so that we can all get unlimited connection and do our work," he said." ▀

University students will benefit from the free WiFi service launched by eThekwini Municipality.